

กฎ ก.พ.

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง

พ.ศ. මඳ්ටත්

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๕) มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ. โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี จึงออกกฎ ก.พ. ไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ข้อ ๒ ให้ยกเลิก
- (๑) กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑
- (๒) กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘
- (๓) กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙
- (๔) กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙
- (๕) กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๑
- (๖) กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๔
- ข้อ ๓ ตำแหน่งประเภทบริหาร ได้แก่ ตำแหน่งที่มีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารงานในฐานะ ที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการหรือรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือกรม ตำแหน่งที่มีฐานะ เป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการของส่วนราชการระดับกระทรวง และตำแหน่ง หัวหน้าส่วนราชการหรือรองหัวหน้าส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดี หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นตำแหน่ง ประเภทบริหารตามหลักเกณฑ์ในกฎ ก.พ. นี้

- ข้อ ๔ ตำแหน่งประเภทบริหาร มี ๒ ระดับ ดังต่อไปนี้
- (๑) ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้
- (ก) รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งมีหัวหน้าส่วนราชการเป็นอธิบดีหรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี
- (ข) รองหัวหน้าส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดีหรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี
- (ค) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงหรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมซึ่งหัวหน้าส่วนราชการ มีฐานะเทียบเท่าปลัดกระทรวง
 - (ง) รองผู้ว่าราชการจังหวัด
 - (จ) อัครราชทูต รองหัวหน้าคณะผู้แทนถาวรไทย และกงสุลใหญ่ ตามที่ ก.พ. กำหนด
 - (ฉ) ตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น
 - (๒) ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้
 - (ก) หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง
- (ข) หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งมีฐานะเทียบเท่าปลัดกระทรวง ตามที่ ก.พ. กำหนด
 - (ค) หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งเป็นอธิบดีหรือมีฐานะเทียบเท่าอธิบดี
- (ง) หัวหน้าส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดีหรือตำแหน่ง ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี
 - (จ) รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง
- (ฉ) รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการมีฐานะเทียบเท่า ปลัดกระทรวง ตามที่ ก.พ. กำหนด
 - (ช) ผู้ตรวจราชการของส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง
 - (ซ) ผู้ว่าราชการจังหวัด
 - (ฌ) เอกอัครราชทูต และหัวหน้าคณะผู้แทนถาวรไทย ตามที่ ก.พ. กำหนด
 - (ญ) ตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
- ข้อ ๕ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ได้แก่ ตำแหน่งที่มีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารงาน ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรม ซึ่งมีการแบ่งส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน หรือตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ซึ่งมีหน้าที่ ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงมาก หรือสูงมากเป็นพิเศษที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นตำแหน่ง ประเภทอำนวยการตามหลักเกณฑ์ในกฎ ก.พ. นี้

- ข้อ ๖ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ มี ๒ ระดับ ดังต่อไปนี้
- (๑) ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ได้แก่ ตำแหน่งที่มีลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณภาพของงานสูงมาก ดังต่อไปนี้
- (ก) หัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรม ซึ่งแบ่งส่วนราชการภายในกรมในราชการ บริหารส่วนกลางตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 - (ข) หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 - (ค) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 - (ง) นายอำเภอ
 - (จ) หัวหน้าส่วนราชการที่ประจำในต่างประเทศตามที่ ก.พ. กำหนด
 - (ฉ) ตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น
- (๒) ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ได้แก่ ตำแหน่งที่มีลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษ ดังต่อไปนี้
- (ก) หัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรม ซึ่งแบ่งส่วนราชการภายในกรมในราชการ บริหารส่วนกลางตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 - (ข) หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 - (ค) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 - (ง) ผู้ตรวจราชการของส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม
 - (จ) นายอำเภอ
 - (ฉ) หัวหน้าส่วนราชการที่ประจำในต่างประเทศตามที่ ก.พ. กำหนด
 - (ช) ตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง
- ข้อ ๗ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ได้แก่ ตำแหน่งในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ความรู้ในทางวิชาการ ซึ่ง ก.พ. กำหนดว่าต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของตำแหน่งนั้น โดยมีการจำแนกตามลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเป็นหลัก หรือตำแหน่งอื่น ที่กำหนดให้เป็นตำแหน่งประเภทวิชาการตามกฎ ก.พ. นี้
 - ข้อ ๘ ตำแหน่งประเภทวิชาการ มี ๕ ระดับ ดังต่อไปนี้
- (๑) ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ได้แก่ ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น โดยใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ
 - (๒) ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้
- (ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงในงานวิชาการ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก

- (ข) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของ ผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงในงานวิชาการ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก
 - (๓) ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้
- (ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงมากในงานวิชาการ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก
- (ข) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของ ผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงมากในงานวิชาการ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก
- (๔) ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ได้แก่ ตำแหน่งที่ต้องดำเนินการศึกษา วิจัย สั่งสมความรู้ หรือผลการศึกษาวิจัยในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้มีการค้นคว้าอ้างอิงต่อไปได้ และสอน ฝึกอบรม หรือเผยแพร่ความรู้ในระดับกรม ดังต่อไปนี้
- (ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีความเชี่ยวชาญในงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในทางวิชาการ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในทางวิชาการ ที่ยากและซับซ้อนมาก และมีผลกระทบในวงกว้าง
- (ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาของส่วนราชการระดับกระทรวง หรือกรม ซึ่งใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในทางวิชาการ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาในทางวิชาการที่ยากและซับซ้อนมาก และมีผลกระทบในวงกว้าง
- (๕) ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ตำแหน่งที่ต้องดำเนินการศึกษา วิจัย สั่งสมความรู้หรือผลการศึกษาวิจัยในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้มีการค้นคว้าอ้างอิงต่อไปได้ และสอน ฝึกอบรม หรือเผยแพร่ความรู้ในระดับกระทรวง และระดับชาติ ดังต่อไปนี้
- (ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถ เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาในทางวิชาการที่ยากและซับซ้อนมากเป็นพิเศษ และมีผลกระทบในวงกว้างระดับนโยบาย กระทรวง หรือระดับชาติ
- (ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาของส่วนราชการระดับกระทรวง ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถ เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในทางวิชาการที่ยากและซับซ้อนมากเป็นพิเศษ และมีผลกระทบ ในวงกว้างระดับนโยบายกระทรวง หรือระดับชาติ

ข้อ ๙ ตำแหน่งประเภททั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งซึ่งมิใช่ตำแหน่งประเภทบริหาร ประเภท อำนวยการ และประเภทวิชาการ แต่เป็นตำแหน่งในฐานะผู้ปฏิบัติงานซึ่งเน้นการใช้ทักษะ ฝีมือใน การปฏิบัติงาน โดยมีการจำแนกตามลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเป็นหลัก และในกรณี ที่เห็นสมควร ก.พ. จะกำหนดว่าตำแหน่งใดต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเพื่อปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของตำแหน่งนั้นด้วยก็ได้ หรือตำแหน่งอื่นที่กำหนดให้เป็นตำแหน่งประเภททั่วไปตามกฎ ก.พ. นี้

ข้อ ๑๐ ตำแหน่งประเภททั่วไป มี ๔ ระดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ได้แก่ ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ซึ่งปฏิบัติงานตามแนวทาง แบบอย่าง ขั้นตอน และวิธีการที่ชัดเจน ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ
 - (๒) ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้
- (ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงาน ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ค่อนข้างยาก
- (ข) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของ ผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงาน ปฏิบัติงาน ที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ค่อนข้างยาก
 - (๓) ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้
- (ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานค่อนข้างสูง ในงานเทคนิคเฉพาะด้าน หรืองานที่ใช้ทักษะและ ความชำนาญเฉพาะตัวปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานที่ค่อนข้างยากมาก
- (ข) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของ ผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานค่อนข้างสูง มีงาน ในความรับผิดชอบที่หลากหลาย ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานที่ค่อนข้างยากมาก
- (๔) ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ได้แก่ ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มี ทักษะพิเศษเฉพาะตัว โดยมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และผลงานเป็นที่ประจักษ์ ในความสามารถ ในงานที่ใช้ทักษะ และความชำนาญเฉพาะตัวสูงมาก ปฏิบัติงานที่ต้องคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ด้วยตนเอง และเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุผลอันสมควร ให้ ก.พ. มีอำนาจกำหนดให้ตำแหน่ง อื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้แล้วในกฎ ก.พ. นี้ เป็นตำแหน่งประเภทใด ระดับใด ตามกฎ ก.พ. นี้ ก็ได้

ข้อ ๑๒ การปฏิบัติงานใดที่จะเป็นการปฏิบัติงานที่มีลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและ คุณภาพของงานสูง หรือต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานที่ยุ่งยาก ซับซ้อน หรือต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหา หรือมีผลกระทบของงาน ในระดับใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๑๓ ให้ตำแหน่งที่กำหนดเป็นประเภทใดหรือระดับใดอยู่แล้วก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ เป็นตำแหน่งประเภทเดิมและระดับเดิมตามกฎ ก.พ. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ปานปรีย์ พหิทธานุกร รองนายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ. หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.พ. ฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๕ บัญญัติให้ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญมี ๔ ประเภท ได้แก่ ตำแหน่ง ประเภทบริหาร ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ตำแหน่งประเภทวิชาการ และตำแหน่งประเภททั่วไป และมาตรา ๔๖ กำหนดระดับตำแหน่งในแต่ละประเภทตำแหน่งดังกล่าวไว้ด้วย สำหรับการจัดประเภท ตำแหน่งและระดับตำแหน่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎ ก.พ. ดังนั้น เพื่อให้มีหลักเกณฑ์ การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญสำหรับใช้เป็นบรรทัดฐานเทียบเคียง การกำหนดตำแหน่งในส่วนราชการ จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.พ. นี้